

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19C/35/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117210090
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Olekšák
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4117210090.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudcom JUDr. Marekom Olekšákom v spore žalobkyne: S. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, XXX XX I., právne zastúpená JUDr. Petrom Timkom, advokátom so sídlom Štefánikova tr. 6, 949 01 Nitra, IČO: 50 528 874 proti žalovanej: R.. M. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, XXX XX I., právne zastúpená JUDr. Kamilom Bereseckým, advokátom so sídlom Farská 33, 949 01 Nitra, IČO: 50 940 929 o ochranu osobnosti, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná písomne sa ospravedlniť žalobkyni do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku v nasledovnom znení: „Ospravedlňujem sa Vám za nepravdivé skutkové tvrdenia o Vašom fyzickom útoku na moju osobu, ktoré som uviedla v trestnom oznámení na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Nitre dňa 22.10.2013 v znení „Ako suseda prišla ku mne na vzdialenosť asi 30 cm, tak asi s pravou rukou ma najskôr buchla do ľavej časti brucha, ..., ale hneď nato ma buchla opäť, ... Tieto rany boli nečakané a dosť silné“ a za nepravdivé skutkové tvrdenia o Vašom fyzickom a verbálnom útoku na moju osobu, ktoré som uviedla v televíznej reportáži televízie Markíza s názvom Nezhody medzi susedkami, ktorá bola odvysielaná dňa 25.10.2013 v spravodajskej relácii Televízne noviny o 19:00 hod. v nasledovnom znení: „Stále mi nadávala sviňa, špina, všelijako oplzlo, lebo som si to fotila. Vyletela ona spoza domu a sotila do mňa, do brucha.“

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta.

III. Súd priznáva žalobkyni voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%.

odôvodnenie:

1. Dňa 25.10.2016 bola Okresnému súdu Nitra doručená žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanej povinnosť doručiť žalobkyni písomné vyhlásenie v znení špecifikovanom v žalobe (o nepravdivosti tvrdení uvedených žalovanou na adresu žalobkyne na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Nitre v rámci trestného oznámenia dňa 22.10.2013 a v spravodajskej relácii Televízne noviny o 19:00 televíznej stanice Markíza dňa 25.10.2013) ako aj povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom nemajetkovej ujmy sumu 4.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 4.000 eur od 23.10.2016 do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania.

2. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že v dôsledku susedského sporu ohľadne spadnutého oporného múrika na hranici pozemkov žalobkyne a žalovanej došlo medzi nimi k slovnej výmene názorov. Žalovaná podala dňa 22.10.2013 na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Nitre trestné oznámenie na žalobkyňu postavené na skutkovom základe, podľa ktorého žalobkyňa dňa 22.10.2013 v Nitre v čase okolo 15:15 hod., po tom, ako žalovaná vyšla zo svojho domu na adrese L. XX, aby si urobila fotografie priebehu stavebných prác na múriku oddeľujúcom pozemok žalobkyne a žalovanej, udrela žalovanú (nachádzajúcu sa v tom čase v 7. mesiaci rizikového tehotenstva) dva razy do brucha. V nadväznosti na podané trestné oznámenie žalovaná dňa 25.10.2013 na televíznej stanici Markíza, vo večernej spravodajskej relácii Televízne noviny o 19:00 hod., v reportáži s názvom „Nezhody medzi susedkami“ (v minutáži reportáže od 19:31 do 20:58) uviedla vo vzťahu k žalobkyni tvrdenia „Stále mi

nadávala sviňa, špina, všelijako oplzlo, lebo som si to fotila“ a „Vyletela ona spoza domu a sotila do mňa, do brucha. Mne sa v momente roz... roz... toto... zatočila hlava.“

3. V dôsledku podaného trestného oznámenia žalovanou bola žalobkyňa obmedzená políciou na osobnej slobode dňa 22.10.2013 v čase 15:50 hod. ako pristihnutá bezprostredne po dokonaní trestného činu a o 17:00 hod. bola odovzdaná vyšetrovateľovi. Žalobkyňa bola po odobratí odtlakov prstov rúk prepustená na slobodu v čase o 19:35 hod.

4. Žalobkyňa ďalej uviedla, že majoritná spoločnosť vníma fyzický útok na tehotnú ženu výrazne negatívne a pristupuje k páchatelom tohto skutku so silným morálnym odsúdením a považuje ich za asociálny element. Podľa nej došlo k zásahu do jej práva na ochranu osobnosti takým spôsobom, že ospravedlnenie sa jej javí ako nedostatočné a z tohto dôvodu požaduje finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy.

5. K žalobe sa vyjadрила žalovaná, ktorá žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť, pričom vzniesla vo vzťahu k prvému skutku (tvrdenia uvedené v trestnom oznámení) a neskôr na pojednávaní aj k druhému skutku (tvrdenia v televíznej reportáži) námietku premlčania z dôvodu, že skutky sa mali stať 22.10.2013 a žaloba bola podaná elektronicky až 24.10.2016 a do podateľne súdu až 25.10.2016. Zároveň uviedla, že skutok sa stal tak, ako ho uviedla v reportáži televízie Markíza a všeobecne platí to, že ju žalobkyňa buchla do brucha.

6. Súd vo veci uskutočnil pojednávanie v dňoch 05.11.2018, 01.02.2019, 15.04.2019, 07.06.2019 a 16.07.2019, na ktorom vypočul žalobkyňu, žalovanú, svedkov: X. N., V. N., O. B. a W. X. Y..

7. Súd ďalej vykonal dokazovanie, a to oboznámením sa s nasledovnými listinami a vyjadreniami strán sporu: Žaloba (na č. l. 1-4), Vyjadrenie žalovanej zo dňa 31.07.2017 (na č. l. 17-19), Úradný záznam Krajského riaditeľstva PZ v Nitre zo dňa 22.10.2013 (na č. l. 21), Lekárske správy žalovanej zo dňa 23.10.2013 (na č. l. 22-24), Vyjadrenie žalobkyne zo dňa 05.09.2017 (na č. l. 28-29), Vyjadrenie žalovanej zo dňa 20.11.2017 (na č. l. 34), Priestupkový spis Okresného úradu Nitra, odbor všeobecnej vnútornej správy č. OU-NR-OVVS2-2018/041997, Odpoveď spoločnosti MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. zo dňa 10.01.2019 (na č. l. 103), Odpoveď spoločnosti MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. zo dňa 11.02.2019 (na č. l. 113), Rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 19C/300/2012 - 283 zo dňa 17.04.2019 (na č. l. 127-133).

8. Súd tiež na pojednávaní dňa 01.02.2019 prehral videozáznam z reportáže Televízie Markíza odvysielanej vo večernej spravodajskej relácii Televízne noviny dňa 25.10.2013 o 19:00 hod. pod názvom „Nezhody medzi susedkami“.

9. Podľa § 125 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

10. Podľa § 125 ods. 2 CSP, podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

11. Podľa § 137 písm. a) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti.

12. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

13. Podľa § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

14. Podľa § 215 ods. 2 CSP, skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

15. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

16. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

17. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

18. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

19. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

20. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

21. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

22. V prvom rade sa súd zaoberal námietkou premlčania vznesenou žalovanou, a to tak vo vzťahu k časti I. a) žalobného petitu ako aj k časti I. b) žalobného petitu. Žalovaná uviedla tvrdenia, ktoré mali zasiahnuť do práv žalobkyne v trestnom oznámení dňa 22.10.2013 a tieto tvrdenia boli tiež zverejnené v televíznej reportáži Televízie Markíza, ktorá bola odvysielaná dňa 25.10.2013, pričom podľa vyjadrenia redaktorky spoločnosti MARKÍZA SLOVAKIA, spol. s r.o. prevádzkujúcej Televíziu Markíza bola televízna reportáž natočená a zhotovená jeden deň, maximálne dva dni pred jej odvysielaním, t. j. 24. alebo 23.10.2013. Súd dokazovaním zistil, že žaloba bola podaná žalobkyňou emailovou správou dňa 22.10.2016, ktorej prílohou bola samotná žaloba a následne bolo toto podanie doplnené písomne dňa 25.10.2016, t. j. v 10-dňovej lehote v zmysle § 125 ods. 2 CSP. Súd preto dospel k záveru, že námietka premlčania vznesená žalovanou je nedôvodná.

23. Zverejnenie (vedomé alebo nevedomé) nepravdivých informácií o fyzickej osobe treba v zásade vždy považovať za neoprávnený zásah do osobnostných práv, a to aj v prípade, ak príslušná informácia nebude mať výslovne difamačný charakter. Podstatné je to, že takýmto spôsobom sa o konkrétnej osobe vysloví nepravda, na základe ktorej tretie osoby môžu túto fyzickú osobu posudzovať skreslene (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 19.11.2014, sp. zn. 30 Cdo 923/2004). Ústne a písomne vykonaný zásah môže spočívať v rozširovaní nepravdivých správ, ktoré sa týkajú osobnosti fyzickej osoby, ale aj v zverejňovaní nepravdivých obviňovaní z nečestného konania, ako aj v kritike, ktorá obsahom, formou a cieľom presahuje rámec pravdivej, objektívnej kritiky (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 09.04.2002, sp. zn. 28 Cdo 1863/2001). V zmysle citovaných rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky, ktoré je možné aplikovať aj v podmienkach Slovenskej republiky vzhľadom na obdobnú právnu úpravu ochrany osobnosti, je možné konštatovať, že v zásade každé zverejnenie nepravdivej informácie o inej fyzickej osobe možno považovať za neoprávnený zásah do osobnostných práv tejto osoby. Keďže v sporoch o ochranu osobnosti sa uplatňuje tzv. obrátený princíp dôkazného bremena, v zmysle ktorého dôkazné bremeno ohľadne pravdivosti tvrdenia (výroku) zaťažuje žalovaného (viď napr. Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23.09.2009, sp. zn. 4 Cdo 212/2007), súd skúmal, či žalovaná uniesla dôkazné bremeno ohľadne výrokov uvedených v žalobe. Súd konštatuje, že oboznámením sa so Zápisnicou o trestnom oznámení ČVS: ORP-2177/NR-NR-2013 zo dňa 22.10.2013 nachádzajúcou sa v priestupkovom spise Okresného úradu Nitra, odbor všeobecnej vnútornej správy č. OU-NR-OVVS2-2018/041997 (ďalej len „Priestupkový spis“) a zo záznamu vo večernej spravodajskej relácii Televízne noviny o 19:00 hod., v reportáži s názvom „Nezhody medzi susedkami“ dňa 25.10.2013 na televíznej stanici Markíza, mal preukázané, že žalovaná je autorkou výrokov uvedených v petite žaloby v časti I. a) a I. b). Žalovaná túto skutočnosť v konaní ani nepopierala a tak ju súd považoval za nespornú v zmysle § 151 ods. 1 CSP. Súd ohľadne pravdivosti tvrdenia žalobkyne vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, žalovanej, svedkov X. N. (manžela žalobkyne), V. N. (syna žalobkyne), svedeckými výpoveďami a listinami nachádzajúcimi sa v Priestupkovom spise, konkrétne výpoveďou, Zápisnicou o trestnom oznámení ČVS: ORP-2177/NR-NR-2013 zo dňa 22.10.2013, výpoveďou K. B. (matky žalovanej) zo dňa 05.12.2013, výpoveďou G. J. (manžela žalovanej) zo dňa 05.12.2013, výpoveďou žalobkyne zo dňa 22.10.2013, výpoveďou žalovanej zo dňa 22.10.2013, výpoveďou W. F. Z. zo dňa 05.11.2014, výpoveďou V. V. (vodiča putzmeistra) zo dňa 27.08.2014, výpoveďou X. N. zo dňa 22.08.2014, výpoveďou V. N. zo dňa 23.07.2014, výpoveďou žalovanej zo dňa 22.04.2014, výpoveďou žalobkyne zo dňa 25.07.2013, Rozhodnutím Okresného úradu Nitra, odboru všeobecnej vnútornej správy zo dňa č. OU-NR-OVVS2-2015/003773-32 zo dňa 14.04.2015 o zastavení konania, výpoveďou G. J. zo dňa 08.09.2015, výpoveďou žalovanej zo dňa 08.09.2015, výpoveďou žalobkyne zo dňa 08.09.2015, Rozhodnutím Okresného úradu Nitra, odboru všeobecnej vnútornej správy zo dňa č. OU-NR-OVVS2-2015/003773-48 zo dňa 11.09.2015 o zastavení konania a Znaleckým posudkom MUDr. Anny Boháčikovej, znalcom v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie gynekológia a pôrodnictvo č. 1/2014 zo dňa 14.01.2014. Z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaná neuniesla dôkazné bremeno ohľadne skutočnosti, že žalobkyňa ju dňa 22.10.2013 okolo 15:15 hodine na adrese L. XX v I. udrela dva razy do brucha počas jej tehotenstva ani ohľadne skutočnosti, že žalobkyňa jej v tom istom čase počas výmeny názorov nadávala sviňa, špina a sotila ju do brucha. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi žalobkyňou a žalovanou došlo k slovnej výmene názorov (čo obe strany nepopierali) v dôsledku dlhšie trvajúceho sporu ohľadne stavby oporného múru na hranici ich pozemkov (spor o náhradu škody je predmetom konania vedenom Okresným súdom Nitra sp. zn. 19C/300/2012, kde bol dňa 17.04.2019 vydaný rozsudok, avšak konanie nebolo v čase rozhodovania súdu právoplatne skončené). Z výpovede žalovanej a žalobkyne, ale aj z výpovede ďalších svedkov (X. N., V. N., V. V., a ďalších vyššie uvedených svedkov) mal preukázané, že fyzický kontakt medzi žalobkyňou a žalovanou nikto nevidel a tak žalovanou tvrdené dva údery do oblasti brucha zo

strany žalobkyne zostali v rovine tvrdenia proti tvrdeniu, a teda nepreukázané. Pokiaľ ide o žalovanou tvrdené vulgarizmy zo strany žalobkyne, ktoré žalovaná uviedla v televíznej reportáži (sviňa, špina), svedkovia potvrdili, že medzi žalobkyňou a žalovanou prebehla hádka bez fyzického kontaktu, ale žiaden z nich sa nenachádzal v takej blízkosti, aby mohol potvrdiť alebo vyvrátiť vulgarizmy, ktoré mala žalobkyňa adresovať žalovanej. Preto ani ohľadne tohto skutku nebol zo strany žalovanej preukázaný. Súd ani zo Znaleckého posudku MUDr. Anny Boháčikovej, znalcom v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie gynekológia a pôrodníctvo č. 1/2014 zo dňa 14.01.2014 nemal preukázané, že by došlo zo strany žalobkyne k fyzickému útoku na žalovanú, keď znalkyňa konštatovala, že v lekárskom náleze z vyšetrenia po incidente nie sú popísané žiadne známky poranenia alebo patológie v oblasti brucha, čo vyústilo v záver znalkyne, že žalovanej neboli spôsobené žiadne zranenia. Takýto záver vylučuje pravdivosť tvrdenia žalovanej, keďže takým úderom, ako ho opísala žalovaná („rany boli nečakané a dosť silné“) by muselo dôjsť aspoň k minimálnym patologickým zmenám na bruchu žalovanej.

24. Keďže súd dospel k záveru o nepravdivosti výrokov žalovanej o žalobkyňu, mal v zmysle vyššie citovanej judikatúry preukázané, že došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobkyne a vo výroku I. tohto rozhodnutia zaviazal žalovanú k primeranému zadosťučineniu predpokladanému § 13 ods. 1 OZ a síce k písomnému ospravedlneniu.

25. Keďže žalobkyňu sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie v podobe písomného ospravedlnenia a požadovala v žalobe popri ňom aj priznanie náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu zníženia jej dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti v značnej miere, súd skúmal, či tento nárok je daný a preukázaný.

26. Žalobkyňa nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnila tým, že motív, okolnosti, spôsob a forma, akým žalovaná uskutočnila neoprávnený zásah do osobnosti žalobkyne je hrubo neakceptovateľný. Tento nárok opierala o argumentáciu, ktorú zhrnul jej právny zástupca v záverečnej reči, v ktorej okrem iného poukázal na vykonaný výsluch svedkov, ktorí podľa jeho mienky preukázali, že na osobnostnej sfére žalobkyne sa reportáž a trestné oznámenie prejavilo výrazne negatívnym spôsobom. Z výpovedí svedkov podľa neho vyplýva, že sa psychický stav žalobkyne zhoršil, stala sa z nej apatická osoba, neschopná alebo neochotná sa zapájať do bežných rodinných debát, čo predtým nebolo zvykom, Svedkyňa W. X. Y. uviedla, že zaregistrovala u žalobkyne pocity hanby, doslova ostychu chodiť na verejnosť z dôvodu, že o nej boli zverejnené klamstvá do televízie. Negatívne psychické prejavy sa prejavovali tým spôsobom, že žalobkyňa sa to snažila riešiť ako vedela, dávala si voľne predajné lieky, čaj na upokojenie. Pokiaľ ide o námietku žalovanej strany, že nie je v spise dôkaz o lekárskom vyšetrení, poukázal na ústavnú judikatúru (ktorú ale nekonkretizoval), že zásah do práva o ochranu osobnosti nemusí byť preukázaný lekárskej vyšetrením. Každý človek, keďže hovoríme o nejakom abstraktnom pojme ochrany osobnosti prežíva zásah po svojom; niekto si nevie pomôcť bez lekára, niekto musí ísť k lekárovi, pretože nevie žiadnym normálnym spôsobom fungovať. To, že žalobkyňa nemá lekársku správu neznamena, že nevie preukazovať zásah do práva na ochranu osobnosti subsidiárnym a náhradným spôsobom. Inými slovami zákon nespája právo na zadosťučinenie iba s nejakými lekárskej vyšetreniami alebo hospitalizáciou. Pokiaľ ide o verejne vyslovené nepravdivé skutkové tvrdenia, poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Co/15/1997, podľa ktorého ak boli nepravdivé skutkové tvrdenia vyslovené v mediálnom priestore, treba počítat s tým, že mali širokú publicitu, preto je podľa neho zrejme, že hlavná večerná spravodajská relácia mala zásah rádovo niekoľko stotisíc aktívne sledujúcich divákov, z ktorých každý mal možnosť sa pohoršovať nad tým, čo žalobkyňa údajne žalovanej vykonala. Pokiaľ ide o výšku zadosťučinenia, uviedol, že nie je voči žalovanej likvidačná, nemá za cieľ obohatenie žalobkyne ani nie je prejavom chamtivosti. Pri verejne známych osobách môže náhrada nemajetkovej ujmy dosahovať niekoľko stotisíc eur, a teda suma 4.000 eur je podľa neho pri verejne, dá sa povedať, neznámej osobe absolútne primeraná, pretože v prípade priznania iba morálneho zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia, by podľa jeho mienky žalovaná vyšla zo sporu veľmi dobre, keďže by nijakým spôsobom relevantného charakteru na svojej peňaženke nepocítila, že takto sa v slušnej spoločnosti jednoducho ľudia voči sebe správať nemajú.

27. Na argumenty právneho zástupcu žalobkyne reagoval právny zástupca žalovanej, ktorý uviedol, že samotná okolnosť, že sa žalovanej nepodarilo preukázať to, že došlo k fyzickému útoku na ňu ešte neznamena, že sa tak nestalo, a toľž to neznamena, že klame. Podľa neho to nebolo výsledkom dokazovania ani zo strany svedkov, ktorých navrhla vypočuť žalobkyňa, keďže títo nepotvrdili, čo sa skutočne stalo. Žalovaná nepreukázala to, že k útoku došlo, ale to neznamena, že klame. Vo vzťahu k cieľu spomínanému právnym zástupcom žalobkyne (znemožnenie žalobkyne v spoločnosti) uviedol, že tento cieľ preukázaný nebol, ani nebolo v tomto smere vykonané dokazovanie. Žalovaná riešila veci, ktoré pocítovala tak, ako ich riešila, ale nie je možné povedať, že toto bol jej cieľ. Pokiaľ ide o vzťah alebo následok toho, čo sa stalo medzi stranami sporu, ten incident začal tak, že žalovaná si fotila to, čo sa deje na ulici. Nikým a ničím nie je obmedzené právo fotiť si to, čo sa deje na ulici z vlastného

pozemku alebo z miesta verejnosti prístupného. Bola to žalobkyňa, ktorá nejakým spôsobom reagovala na to fotenie a až tým konaním došlo k incidentu medzi stranami sporu. Žalovaná tvrdila, že došlo k útoku na jej osobu a v princípe považovala za správne, že toto oznámi polícii. Podľa neho svedkovia vypovedali tak, že dosť značný význam na následok, ktorý bol popisovaný žalobkyňou malo práve to, čo sa dialo na polícii, že tam policajti nejakým spôsobom na ňu vplývali. To, čo robila polícia, nie je podľa neho, v negatívnom slova zmysle, výsledok konania žalovanej, keďže ona podala trestné oznámenie, že stalo sa to a to. Akým spôsobom reagovala polícia, na to už žalovaná nevlývala, čiže dôsledok, nejaká psychická ujma žalobkyne v súvislosti s konaním polície nebola daná konaním žalovanej. Pokiaľ ide o záznam v televíznych novinách, tak znovu ani tu nebolo preukázané, že by žalovaná volala televíziu alebo nejako iniciovala takéto odvysielanie nejakého záznamu, ale je pravdou, že tento záznam bol odvysielaný. V tejto súvislosti sa právny zástupca žalovanej vyjadril, že pokiaľ žalobkyňa mala určité psychické problémy v súvislosti s odvysielaním reportáže, tak podľa neho postačuje, v prípade rozhodnutia vo veci, ktorým by bolo žalobe čiastočne vyhovené, vyslovenie ospravedlnenia zo strany žalovanej. Zároveň zdôraznil, že skutočnosť, či pozeralo na televízny záznam sto alebo stotisíc ľudí, pokiaľ žalobkyňu nepoznajú, tak to nemalo vplyv na jej pôsobenie na jej nejaký ďalší pocit. Rodina žalobkyne, ktorá bola v konaní vypočutá, povedala, že tomu neverila a vzťah medzi nimi a žalobkyňou narušený nebol. Čiže ani tu podľa neho nedošlo k porušeniu práva na ochranu osobnosti.

28. Zo záznamu televíznej reportáže, ktorý súdu poskytol prevádzkovateľ Televízie Markíza mal súd preukázané, že v reportáži nebolo zverejnené meno a priezvisko žalobkyne, jej podobizeň ani ďalšie informácie alebo zobrazenia, podľa ktorých by ju bolo možné identifikovať. Kamera v reportáži sníma okolie bydliska žalobkyne tak, že nie je možné jednoznačne identifikovať číslo domu alebo názov ulice. Samotná reportáž je podaná verejnosti tak, že ide o spor dvoch bližšie neidentifikovaných osôb bývajúcich v susedstve vo vilovej štvrti v Nitre. Z reportáže nie je možné identifikovať ani žalovanú, keďže kamera ju sníma iba do výšky ramien. V úvode reportáže ako aj v jej priebehu redaktori Televízie Markíza hovoria o údajnom napadnutí mladšej susedy staršou. Na základe týchto skutočností nie je preto možné akceptovať argumenty právneho zástupcu žalobkyne o širokej mediálnej publicite reportáže vo vzťahu k žalobkyňi, keďže rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Co/15/1997 by bolo možné aplikovať na prejednávajúcu vec iba v prípade, ak by z reportáže bolo možné žalobkyňu jednoznačne identifikovať. Nie je potom namieste porovnávať prejednávajúcu vec ani s inými spormi na ochranu osobnosti, kde osoby, voči ktorým zásah smeroval boli osoby, ktoré boli v televíznom vysielaní jednoznačne identifikované menom, priezviskom alebo podobizňou. Vzhľadom na skutočnosť, že v reportáži bola zachytená iba časť ulice a časť stavieb, z ktorých nie je možné jednoznačne identifikovať, ktorá stavba patrí žalobkyňi či žalovanej, okruh osôb, ktoré by mohli žalobkyňu z danej reportáže identifikovať je minimálny.

29. Z výsluchu žalobkyne a svedkov X. N., V. N., O. B. a X. Y. súd zistil, že po tom, ako bola žalobkyňa zadržaná políciou pre podozrenie z trestného činu výtržníctva a boli voči nej vykonané prvotné úkony trestného konania (predbežné zadržanie, odňatie odtlačkov prstov a pod.) a po tom, ako bola v Televízii Markíza odvysielaná reportáž „Nezhody medzi susedkami“ došlo u žalobkyne k zmene správania, pričom príčinnú súvislosť medzi zmenou správania, zadržaním políciou a televíznou reportážou mal súd preukázanú. Na druhej strane musí však súd konštatovať, že v priebehu konania nebol preukázaný motív žalovanej ako ho uviedol právny zástupca žalobkyne (postup žalobkyne v sporovom konaní o náhradu škody) ani skutočnosť, že televízna reportáž bola nahratá na podnet žalovanej (napriek tomu, že o incidente vedel iba úzky okruh ľudí). Z vyššie uvedených výsluchov súd ďalej zistil, že na zhoršenie psychického stavu a zmenu správania žalobkyne nemalo vplyv len samotné vyjadrenie žalovanej o fyzickom útoku a vulgarizmoch, ale aj absolvovanie úkonov trestného konania zo strany polície, čo potvrdili najmä svedkovia X. N. a V. N., ktorý so žalobkyňou boli v kontakte bezprostredne po jej návrate z polície. Ujmu na svojich osobnostných právach preto pociťovala aj z dôvodu, že bola „zavretá ako zlodej“. V tejto súvislosti potom súd akceptoval argumentáciu žalovanej strany, že ujmu v dôsledku toho akým spôsobom vykonávala polícia procesné úkony, ktorý negatívne pôsobil na žalobkyňu, nemožno pripisovať žalovanej, a to ani vtedy, ak trestné konanie bolo iniciované jej trestným oznámením. Nakoniec, trestné oznámenie viedlo k prekvalifikovaniu trestného činu na priestupok a priestupkové konanie bolo skončené bez meritórneho rozhodnutia.

30. V zmysle § 13 ods. 2 OZ možno náhradu nemajetkovej ujmy priznať vtedy, ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Z vykonaného dokazovania nemal súd žiadnym dôkazom preukázané, že by došlo k zníženiu vážnosti žalobkyne v spoločnosti, keďže z výpovedí svedkov navrhnutých žalobkyňou vyplýva, že tvrdeniam žalovanej neverili, a to z dôvodu, že dostatočne poznajú žalobkyňu, ktorá by sa podľa nich fyzického útoku voči inej osobe (a už vôbec nie voči tehotnej žene) dopustila a zároveň z ich výpovedí vyplýva, že ich vzťah k žalobkyňi sa vôbec v negatívnom zmysle po zverejnení reportáže nezmenil. Súď vzhľadom na navrhnuté a vykonané dôkazy

(výsluchy svedkov iba z okruhu rodiny žalobkyne) dospel k záveru, že zníženie vážnosti žalobkyne v spoločnosti sa nepreukázalo. Pokiaľ ide o zníženie dôstojnosti žalobkyne, pod pojmom zníženie dôstojnosti alebo vážnosti v značnej miere možno podľa Rozsudku Najvyššieho súdu ČR z 27.10.2003, sp. zn. 30 Cdo 2005/2003 rozumieť nemajetkovú ujmu, ktorá vznikla v osobnostnej sfére fyzickej osoby a ktorú táto fyzická osoba vzhľadom na povahu, intenzitu, opakovanie, trvanie a šírku okruhu pôsobenia nepriaznivého následku pociťuje a prežíva ako závažnú. Pri posudzovaní menovaných kritérií súd dospel k záveru, že u žalobkyne nedošlo neoprávneným zásahom k takému zníženiu (v značnej miere) dôstojnosti, ktorý by odôvodňoval priznanie náhrady nemajetkovej ujmy popri priznanom ospravedlnení zo strany žalovanej. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že v dôsledku zásahu došlo u žalobkyne k zmene správania, ktoré spočívalo v tom, že bola apatická, nekomunikatívna, trpela nespavosťou a začala mať žalúdočné problémy. Tento stav podľa výpovedí trval pol roka až rok. Zároveň svedkovia vypovedali, že žalobkyňa sa ohľadne incidentu uzavrela do seba a na túto tému odmietala komunikovať. Pokiaľ ide o psychické problémy, v konaní neboli predložené dôkazy o tom, že by žalobkyňa vyhľadala odbornú pomoc, a preto súd nemal preukázané, že by zásahom bola žalobkyňa spôsobená ujma na zdraví psychického charakteru. Pri posudzovaní oprávnenosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd aplikoval aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 89/97, podľa ktorého samotná závažnosť ujmy vzniknutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení tejto výšky súd musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Tieto okolnosti môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila. Súd okrem závažnosti ujmy zohľadnil aj okolnosti, za ktorých k zásahu došlo. Z vykonaných dôkazov, súd zistil, že vzťahy žalobkyne a žalovanej boli pred incidentom dlhšie narušené v dôsledku sporu ohľadne spadnutého múrika na hranici ich pozemkov. Už pred incidentom dochádzalo medzi žalovanou a žalobkyňou k slovným hádkam a k podobnej výmene názorov došlo aj dňa 22.10.2013. Je však nutné zohľadniť aj fakt, že slovná výmena bola reakciou na fotografovanie pripravovanej betonáže múrika žalovanou z jej pozemku, resp. z verejnej komunikácie (z výpovedí svedkov vyplynulo, že žalovaná nevstupovala na pozemok žalobkyne), čo je činnosť dovolená. Súd mal preto za to, že zásah žalovanej do práv žalobkyne bol síce neoprávnený, ale aj čiastočne vyprovokovaný konaním žalobkyne. Súd teda posudzoval ujmu žalobkyne v celkovom kontexte incidentu vedúceho k zásahu do jej práv ako to vyplýva aj z rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 154/2011, podľa ktorého podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je v prvom rade skutočnosť, že morálna satisfakcia sa s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu javí ako nepostačujúca, pričom v dôsledku zásahu musí dôjsť k zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v značnej miere. Posúdenie splnenia tejto podmienky je predmetom voľnej úvahy súdu, ktorý musí vychádzať z jednotlivých okolností, ako aj z celkovej povahy konkrétneho prípadu. Ďalej podľa citovaného rozhodnutia podľa ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov je objektívnym kritériom posúdenia dôvodnosti priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zistenie, či by za konkrétnej situácie, za ktorej k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom na jej intenzitu, rozsah a trvanie ako závažnú pociťoval každý nachádzajúci sa na mieste a v postavení postihnutej fyzickej osoby. V kontexte tohto rozhodnutia a s prihliadnutím na všetky okolnosti posudzovaného prípadu dospel súd k záveru, že nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy nie je daný.

31. Záverom súd poukazuje ešte na jedno rozhodnutie, a to Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 81/2011, podľa ktorého je podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 OZ vždy, v závislosti od individuálnych okolností daného prípadu, existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú; pričom nie sú rozhodujúce subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Ujma žalobkyne spočívala v tom, ako na ňu výroky žalovanej (ale nielen tie ako už súd poukazuje vyššie - vplyv úkonov trestného konania zo strany polície) pôsobili po psychickej stránke - apatia, uzavretie do seba, nespavosť, čo sú predovšetkým subjektívne pocity žalobkyne, ako vnímala tieto výroky. Z objektívneho hľadiska však mal súd za to, že krivdu by vo vzťahu k nepravdivým výrokom (a navyše zverejneným v televízii) na jej adresu vnímala negatívne každá osoba, ale pokiaľ sa o zverejnení takého výroku dozvie (vzhľadom na absenciu identifikácie takej osoby) len okruh blízkych osôb, prípadne osôb známych, ktorí poznajú danú osobu dostatočne dobre na to, aby takýto výrok nevnímali ako pravdivý, nemožno hovoriť o závažnej ujme.

32. Pre úplnosť súd konštatuje, že zamietajúci výrok tohto rozsudku sa týka aj žalobkyňou uplatňovaného nároku na úrok z omeškania vo výške 5% p.a. zo sumy 4.000 eur od 23.10.2016 do zaplatenia, a to z

titulu jeho akcesorickej povahy. Keďže súd zamietol nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000 eur, nemohol priznať ani úrok z omeškania z tejto sumy.

33. Súd pri rozhodovaní neprihliadal na dôkazy predložené žalobkyňou na pojednávaní dňa 16.07.2019 - Údaje o spoločnosti PMT, s.r.o. (na č. l. 134), Trhový podiel TV Markíza v týždni 21.10.2013 - 27.10.2013 (na č. l. 135), Emailová komunikácia medzi PZ žalobkyne a spoločnosťou PMT, s.r.o. (na č. l. 136-140), a to v zmysle § 153 ods. 1, 2 CSP (koncentrácia konania), keďže žalobkyňa mala možnosť tieto listinné dôkazy predložiť už skôr (konanie bolo vedené od 25.10.2016) a o povinnosti uplatniť prostriedky procesného útoku bola žalobkyňa poučená napr. Uznesením OS Nitra č. k. 19C/35/2017 - 25 zo dňa 10.08.2017, ktoré bolo jej právnemu zástupcovi doručené dňa 21.08.2017 (t.j. takmer dva roky pred predložením listinných dôkazov).

34. Súd zároveň nevykonal dokazovanie výsluchom svedkyne Z. L., sestry žalobkyne (žalobkyňa týmto výsluchom chcela dokazovať jej nárok na nemajetkovú ujmu). Prítomnosť svedkyne však žalobkyňa na pojednávaní dňa 07.06.2019 nezabezpečila a na pojednávanie dňa 16.07.2019 sa svedkyňa bez ospravedlnenia napriek predvolaniu súdom nedostavila. Súd mal napriek absencii tohto výsluchu za to, že pre rozhodnutie vo veci nie je po výsluchu druhej sestry žalobkyne, O. B. dôležitý. O. B., ktorá býva v obci Jelenec v blízkosti svojej sestry Z. L. podľa jej výpovede zvykla navštevovať žalobkyňu spolu so sestrou a psychické rozpoloženie žalobkyne bol taktiež predmetom ich spoločných diskusií. Preto je vysoko pravdepodobné, že výpoveď Z. L. by nepriniesla žiadnu novú skutočnosť, ktorá by mala vplyv na rozhodnutie súdu. Navyše, ak žalobkyňa považovala jej výpoveď za tak dôležitú, mohla jej účasť na niektorom z piatich pojednávaní zabezpečiť; zvlášť keď ide o jej priamu príbuznú.

35. Žalobca podaním zo dňa 20.11.2018 (na č. l. 80) navrhol vykonať dokazovanie aj výsluchom svedka V. V., avšak jeho prítomnosť ani na jednom pojednávaní nezabezpečil. Výpoveď V. V. k predmetu sporu mal súd navyše k dispozícii z priestupkového spisu.

36. Na základe vyššie uvedených skutočností, vykonaného dokazovania a v zmysle citovaných ustanovení rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Pokiaľ ide o trovy konania, súd v danom prípade rozhodol o trovách konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP podľa zásady úspešnosti v spore. Keďže žalobkyňa bola úspešná v rozsahu žalovaného petitu I. (ospravedlnenie), ale nebola úspešná v rozsahu petitu II. (nemajetková ujma), súd mal za to, že jej úspech je polovičný, a preto jej priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1 a 2 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 CSP):

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo
h) ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. V Nitre, dňa 13. augusta 2019